

Igenom denna förändring blefvo de, som vilja idka försäljning af öl, kaffe m. m., kringbärande eller från bord, nödsakade att sådant för vederbörande anmäla, och dermed vore åtminstone något vunnet.

Stockholm den 27 Januari 1871.

Lars Ersson.

N:o 85.

AF Herr **Jöns Pehrsson**: *Om förenkling af militära och afskaffande af civila embetsmäns uniform.*

Ingenting är oftare upprepadt på senare tiden än ordet sparsamhet, men dervid tyckes det vilja stanna; någon verklighet efterforskar man förgäfvés. Hos alla dem, som ej genom vanans makt blifvit så införlifvade med det närvarande slösaktiga tillståndet, framträder hvad man benämnt statslyxen på mångahanda sätt. Ett ibland de icke minst kostsamma är uniformsväsendet, såväl inom militären som andra embetsmannakorpser, och då den viktiga försvarsfrågan måste stå främst på dagordningen, och folket fordrar med rätta, att de stora uppoffringar, som dertfore måste göras, endast blifva användade till praktiska och nyttiga behof; men ingen lär vilja med allvar påstå att det är nödvändigt att krigsfolket och isynnerhet befälet utstyres i alla de mångfaldiga, dyra uniformsdrag hvilka nu äro rådande; för mig förefaller det att deruti skulle ligga en mycket stor våda för befälet, i fall det skulle gälla komma i krig. Och kunna icke de prålade uniformerna begagnas när det gäller att värna landet, så måste de vara så mycket mer förkastliga, när de endast begagnas för att lysa med vid mångfaldiga tillfällen. Man har elakt nog velat påstå att de, som lysa i uniform, skola hafva goda framgångar hos det svagare könet, men för min del tror jag icke mycket härför, och i alla fall kunde detta ej vara tillräckligt skäl att bibehålla dem; förderemot finnes en annan mycket allvarsam ekonomisk sida af saken såväl

som praktisk, och jag är öfvertygad om att en stor del embetsmän finnas, som icke hafva förkärlek för de i många fall löjliga uniformerna. Icke minst ibland civila embetsmannakorpserna. Det är ju helt naturligt, att embetsmannens duglighet alls intet beror på uniformens större eller mindre glans eller dyrhet, men deremot är det ofta nog påkostande för den unge medellöse embetsmannen att skaffa och hålla sig en dyr uniform, och detta gäller icke minst bland armés befäl. Det är ganska klart att befäl i armén och embetsmän i allmänhet hade vida större nytta af en mindre aflöning än de nu få, om ej slentrianen nödgade dem utstyra sig på ett sådant sätt, som bra mycket påminner om hedningarnes sätt att tatuera sig.

För min del har jag mig icke bekant någon lag om allt detta uniformsväsende. Jag slutar därför till att sådant beror af Hans Maj:t Konungens egen höga vilja. Jag har därför trott det icke vara ur vägen att härom väcka tal inom Riksdagen, och tillkännagifva att det nu rådande förhållandet uti ifrågavarande hänseende icke är omtyckt eller populärt ibland den stora svenska allmänheten, och har man för afsigt att vara sparsam och praktisk, så finnes här ett äfven mycket vidsträckt fält att utöfva sådant uti. Och jag kan icke på något sätt föreställa mig, att den konungsliga makten eller värdigheten skulle lida genom en förenkling uti åsyftade hänseende, men deremot ofantliga besparingar i tidernas längd vinnas. Jag afser naturligtvis ej boritaget af all uniform, men jag anser ett enkelt och ändamålsenligt igenkänningstecken på embetsmannen i sin tjänst vara tillräckligt, och hvad armén särskildt angår, torde de särskilda vapnens korpser behöfva vara något skiljaktiga i sin beklädnad för att vara igenkända i striden; detta förstår jag visst icke, om det behöfs, men i alla fall bör beklädnaden och uniformerna vara enkla och ändamålsenliga, utan all dyr utstyrel. Skulle icke våra skarpskyttekorpserns enkla beklädnad kunna tagas till mönster, ehuru äfven den har tvingat mången fattig yngling från att blifva skarpskytt i brist på medel att skaffa sig den enkla uniformen.

Dock för att icke vara allt för närgången, och i fall den konungsliga värdigheten behöfver vara omgifven af adels- och hof-uniformerna, vill jag nu icke påyrka dessas afskaffande för närvarande, men med stöd af det här anförda vågar jag anhålla,

att Riksdagen i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t i underdånighet anmäler sin mening vara, att uniformerna inom armén böra förenklas till den mest enkla, minst kostsamma, men starka och ändamålsenliga beskaffenhet.

Att de civila embetsmännens uniformer afskaffas och ett enkelt igenkänningstecken begagnas af embetsmännen vid deras tjenstgöring.

Om remiss till Utskott anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1871.

Jöns Pehrsson,
från Kronobergs län.

N:o 86.

Af Herr **Jonas Jonasson** från Calmar län: *Om ändring i Kongl. kungörelsen den 21 Maj 1869, om vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker.*

Redan vid en föregående riksdag väckte jag motion med förslag om förhöjning i straffet för oloflig försäljning af bränvin, och derefter hafva flera motioner i samma syfte blifvit väckta; men på anförda, fast måhända något svaga grunder hafva dessa motioner icke vunnit Riksdagens bifall. Kommunalstyrelserna ega att bestämma ordningsstadgar, enligt lag; men i afseende på lönkrögeriet sträcker sig icke deras befogenhet. Emellertid hafva åtskilliga kommuner ansträngt alla möjliga krafter för att förekomma dylika skadenästen. I en kommun, hvarest befunnos sexton lönkrögare, beslöts, att af kommunens gemensamma kassa betala alla parter och vittnen, hvilka, i brist af bevisning, möjligen kunde blifva tilldömda rättegångs- och resekostnader samt fem riksdaler till den, som bevisligen för kommunalnämnden anmäler dessa lagbrytare. Man har ock gjort försök, att genom lärare och andra framstående personer, medelst humana tillrättavisningar, öfvertyga lönkrögarna om deras skadliga handtering, men fått och får nästan af alla detta svar: "Det är lättare än att arbeta, och några dagars fängelse kan man ha för sitt nöje." Då således kommunerna göra allt hvad de förmå för att förekomma allt ondt ibland befolkningen, som framkallar mera demoraliskt leverne, än som på en gång kan beskrifvas, månne det då icke ligger på lagstiftarens ansvar, om detta skall fortfara? Enär i landsorterna hållas ting endast tre gånger om året, kan mannen drifva rörelsen ett à två år innan